

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Observatoire des prix de l'électricité et du gaz en région de Bruxelles-Capitale

Avril - Mai - Juin 2018 / April - Mei - Juni 2018

Observatorium van de gas-en elektriciteitsprijzen in het Brussels Hoofdstedelijk gewest

brugel ● ●

LE REGULATEUR BRUXELLOIS POUR L'ÉNERGIE
DE BRUSSELS REGULATOR VOOR ENERGIE

Notons en premier lieu dans l'actualité de ce deuxième trimestre 2018 le fait marquant que Belpower ait annoncé le jeudi 7 juin son intention d'arrêter de fournir de l'électricité. Le fournisseur qui éprouvait depuis plusieurs semaines des difficultés financières a informé ses clients de la situation: ces derniers disposaient de 25 jours calendrier à dater du 15 juin 2018 pour conclure un nouveau contrat de fourniture avec un fournisseur de leur choix. Passé ce délai, ils seront automatiquement repris par le fournisseur de substitution, à savoir Engie Electrabel, conformément à la législation bruxelloise.

Ce fait couplé avec le retrait de Luminus dont il était question dans l'actualité du premier trimestre 2018, le nombre d'offres disponibles en RBC a encore diminué à la fin de ce deuxième trimestre. Le tableau ci-dessous reprend l'évolution du nombre d'offres proposées en électricité.

Mois	Nombre d'offres
01-12-14	19
01-12-15	24
01-12-16	27
01-12-17	29
01-01-18	25
01-06-18	23

Par ailleurs, si on soustrait les offres conditionnées à l'achat d'une part coopérative (unique offre du fournisseur Energie 2030) ou à la détention d'un véhicule électrique (offre « Drive » de Engie), le nombre d'offres réellement accessibles à tous les clients résidentiels bruxellois se restreint à 21.

Pour compléter l'actualité de ce deuxième trimestre, notons également la hausse du prix de l'électricité et du gaz. Ainsi, la meilleure offre qui est proposée au client médian bruxellois est plus chère de 3.2% en électricité et de 2.4% en gaz en juin par rapport au premier trimestre 2018.

Toutes les données des graphiques et de tableaux proviennent de Brusim.

Als markant feit in dit tweede kwartaal van 2018 is er allereerst de aankondiging door Belpower, op donderdag 7 juni, dat het de elektriciteitslevering stop gaat zetten. De leverancier had al sinds meerdere weken financiële problemen. Belpower heeft zijn klanten op de hoogte gesteld: die hadden vanaf 15 juni 2018 25 kalenderdagen de tijd om een nieuw leveringscontract met een leverancier naar keuze af te sluiten. Na deze termijn zullen ze automatisch worden overgenomen door de noodleverancier, te weten Engie Electrabel, conform de Brusselse wetgeving.

Dit feit, gepaard aan de terugtrekking van Luminus waar in het eerste kwartaal van 2018 sprake van was, maakt dat het beschikbare aanbod in het BHG aan het einde van dit laatste kwartaal nog verder is gekrompen. De onderstaande tabel toont bij wijze van voorbeeld de evolutie van het aantal aanbiedingen voor elektriciteit.

Maand	Aantal aanbiedingen
01-12-14	19
01-12-15	24
01-12-16	27
01-12-17	29
01-01-18	25
01-06-18	23

Bovendien geldt dat, wanneer we geen rekening houden met de aanbiedingen die gekoppeld zijn aan de aankoop van een coöperatief aandeel (uniek aanbod van de leverancier Energie 2030) of aan het bezit van een elektrisch voertuig (aanbod "Drive" van Engie), het aantal daadwerkelijk voor alle Brusselse residentiële klanten beschikbare aanbiedingen slechts 21 bedraagt.

Een ander markant feit uit dit tweede kwartaal is de stijging van de elektriciteits- en de gasprijs. De aan de doorsnee Brusselse klant aangeboden energie is in juni 3,2% duurder voor elektriciteit en 2,4% duurder voor gas in vergelijking met het eerste kwartaal van 2018.

Alle gegevens van de grafieken en tabellen zijn van Brusim afkomstig.

1. Actualité / Nieuws	2
2. Clientèle résidentielle / Huishoudelijke klanten	5
2.1 Electricité : Offres présentes sur le marché / Elektriciteit: Aanbiedingen op de markt	6
2.2 Gaz: Offres présentes sur le marché / Gas: Aanbiedingen op de markt	7
2.3 Electricité: Offre par défaut vs offre la plus avantageuse / Elektriciteit: Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding	8
2.4 Gaz: Offre par défaut vs offre la plus avantageuse / Gas: Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding	9
2.5 Electricité: Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs / Elektriciteit: Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers	10
2.6 Gaz: Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs / Gas: Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers	11
2.7 Electricité: Décomposition de la facture annuelle / Elektriciteit: Samenstelling van de jaarlijkse factuur	12
2.8 Gaz: Décomposition de la facture annuelle / Gas: Samenstelling van de jaarlijkse factuur	13
2.9 Electricité: Evolution de la facture d'un client médian / Elektriciteit: Evolutie van de factuur van de mediane afnemer	14
2.10 Electricité: Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie / Elektriciteit: Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel energie	14
2.11 Electricité: Evolution de la facture d'un client moyen / Elektriciteit: Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer	15
2.12 Electricité: Evolution de la facture d'un client moyen-partie énergie / Elektriciteit: Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer-deel energie	15
2.13 Gaz: Evolution de la facture d'un client médian / Gas: Evolutie van de factuur van de mediane afnemer	16
2.14 Gaz: Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie / Gas: Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel energie	16
2.15 Gaz: Evolution de la facture d'un client moyen / Gas: Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer	17
3. Clientèle « Petit professionnel » / Kleine Professionele klanten	19
3.1 Electricité: Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs / Elektriciteit: Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers	20
3.2 Gaz: Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs / Gas: Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers	21
3.3 Electricité: Décomposition de la facture annuelle / Elektriciteit: Samenstelling van de jaarlijkse factuur	22
3.4 Gaz: Décomposition de la facture annuelle / Gas: Samenstelling van de jaarlijkse factuur	23
3.5 Electricité: Evolution de la facture / Elektriciteit: Evolutie van de factuur	24
3.6 Gaz: Evolution de la facture / Gas: Evolutie van de factuur	25
4. Electricité verte : Groenestroom	26
4.1 Prix moyen par CV/Transactions / Gemiddelde prijs/Transacties	27
4.2 Evolution des prix et du volume des CV / Evolutie van de prijzen en het volume van groenestroomcertificaten	28
5. Clientèle sociale / Beschermden klanten	29
5.1 Electricité: Evaluation du coût annuel pour plusieurs types de consommateurs / Elektriciteit: Evolutie van de jaarlijkse kostprijs voor verschillende categorieën van afnemer	30
5.2 Gaz: Evaluation du coût annuel pour plusieurs types de consommateurs / Gas: Evolutie van de jaarlijkse kostprijs voor verschillende categorieën van afnemers	31

2. CLIENTELE RESIDENTIELLE 2. HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1 Electricité : Offres présentes sur le marché

2.1 Elektriciteit : Aanbiedingen op de markt

Le tableau ci-après reprend le nombre d'offres présentes sur Brusim en juin 2018 qui permettent au consommateur de faire des économies sur sa facture annuelle par rapport à l'offre du fournisseur par défaut (« degré de liberté ») aux clients passifs. Attention, seules les offres soumises par les fournisseurs sur base volontaire sont reprises sur Brusim.

On entend par fournisseur par défaut, le fournisseur chargé d'alimenter depuis le 1er janvier 2007 les consommateurs bruxellois qui n'ont pas signé de contrat avec un fournisseur.

Pour ce deuxième trimestre 2018, le degré de liberté ainsi que l'économie maximale que peut réaliser le consommateur ont baissé pour toutes les classes de consommation par rapport au 1er trimestre 2018.

Le « degré de liberté » varie selon le segment de clientèle concerné. L'observatoire des prix de BRUGEL fait référence aux catégories de clients suivantes :

- Petit client : client dont la consommation annuelle est de 600 kWh (heure pleine).
- Client médian : client bruxellois dont la consommation annuelle est de 2.036 kWh (heure pleine).
- Ménage moyen : client dont la consommation annuelle est de 1.600 kWh (heure pleine) + 1.900 kWh (heure creuse)
- Gros consommateur : client dont la consommation annuelle est de 3.600 kWh (heure pleine) + 3.900 kWh (heure creuse).

*sur la facture totale *op de totale factuur	Petit Consommateur/ Kleine verbruiker	Consommateur médian / Mediane verbruiker	Consommateur moyen/ Gemiddelde verbruiker	Gros Consomma- teur / Grote verbruiker
Degré de liberté Vrijheidsgraad	19	17	14	14
% d'économies/an* Max besparing/ jaar*	30%	13%	10%	8%
Economie/an Max besparing/jaar	€ 50	€ 58	€ 70	€ 113

De onderstaande tabel geeft het aantal aanbiedingen die op Brusim aanwezig waren in juni 2018 en waarmee de verbruiker besparen kon op zijn jaarfactuur in vergelijking met de offerte van de standaardleverancier aan passieve klanten ("vrijheidsgraad"). Er moet rekening worden met het feit dat, op Brusim, alleen offertes, die door de leveranciers op vrijwillige basis ingediend zijn, worden vermeld.

De standaardleverancier is de leverancier die sinds 1 januari 2007 verantwoordelijk is voor de levering aan consumenten die geen contract met een leverancier hebben ondertekend.

Tijdens het tweede kwartaal 2018, zijn de vrijheidsgraad en de maximale besparing voor de klanten gedaald voor alle afnemerscategorieën met het 1ste trimester 2018.

Prijzen en ook de "vrijheidsgraad" verschilt per type van klanten. Het observatorium van prijzen van BRUGEL verwijst naar de volgende afnemerscategorieën worden als volgt omschreven:

- Kleine afnemer: afnemer met een jaarverbruik van 600 kWh (piekuren)
- Mediane afnemer: Brusselse afnemer met een jaarverbruik van 2.036 kWh (piekuren).
- Gemiddeld gezin: afnemer met een jaarverbruik van 1.600 kWh (piekuren) + 1.900 kWh (daluren)
- Grote verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 3.600 kWh (piekuren) + 3.900 kWh (daluren).

2.2 Gaz: Offres présentes sur le marché

2.2 Gas: Aanbiedingen op de markt

Le tableau ci-dessous reprend le nombre d'offres présentes sur Brusim en juin 2018 qui permettent au consommateur de faire des économies sur sa facture annuelle par rapport au fournisseur par défaut.

Attention, seules les offres soumises par les fournisseurs sur base volontaire sont reprises sur Brusim.

On entend par fournisseur par défaut, le fournisseur chargé d'alimenter depuis le 1er janvier 2007 les consommateurs bruxellois qui n'ont pas signé de contrat avec un fournisseur.

Le « degré de liberté » a baissé pour toutes les catégories de consommation. Les catégories de consommateurs utilisées pour le gaz sont :

- Petit consommateur : client dont la consommation annuelle est de 2.326 kWh.
- Consommateur médian : client bruxellois dont la consommation annuelle est de 12.728 kWh.
- Gros consommateur : client dont la consommation annuelle est de 23.260 kWh.

*sur la facture totale *op de totale factuur	Petit Consommateur Kleine verbruiker	Consommateur médian Mediane verbruiker	Gros Consommateur Grote verbruiker
Degré de liberté Vrijheidsgraad	11	12	13
% d'économies/an* Max besparing/jaar*	22%	17%	17%
Economie/an Max besparing/jaar	39 €	114 €	190 €

De onderstaande tabel geeft het aantal aanbiedingen die op Brusim aanwezig waren in juni 2018 en waarmee de verbruiker besparen kon op zijn jaarfactuur in vergelijking met de offerte van de standaardleverancier aan passieve klanten ("vrijheidsgraad").

Er moet rekening worden met het feit dat, op Brusim, alleen offertes, die door de leveranciers op vrijwillige basis ingediend zijn, worden vermeld.

De standaardleverancier is de leverancier die sinds 1 januari 2007 verantwoordelijk is voor de levering aan consumenten die geen contract met een leverancier hebben ondertekend.

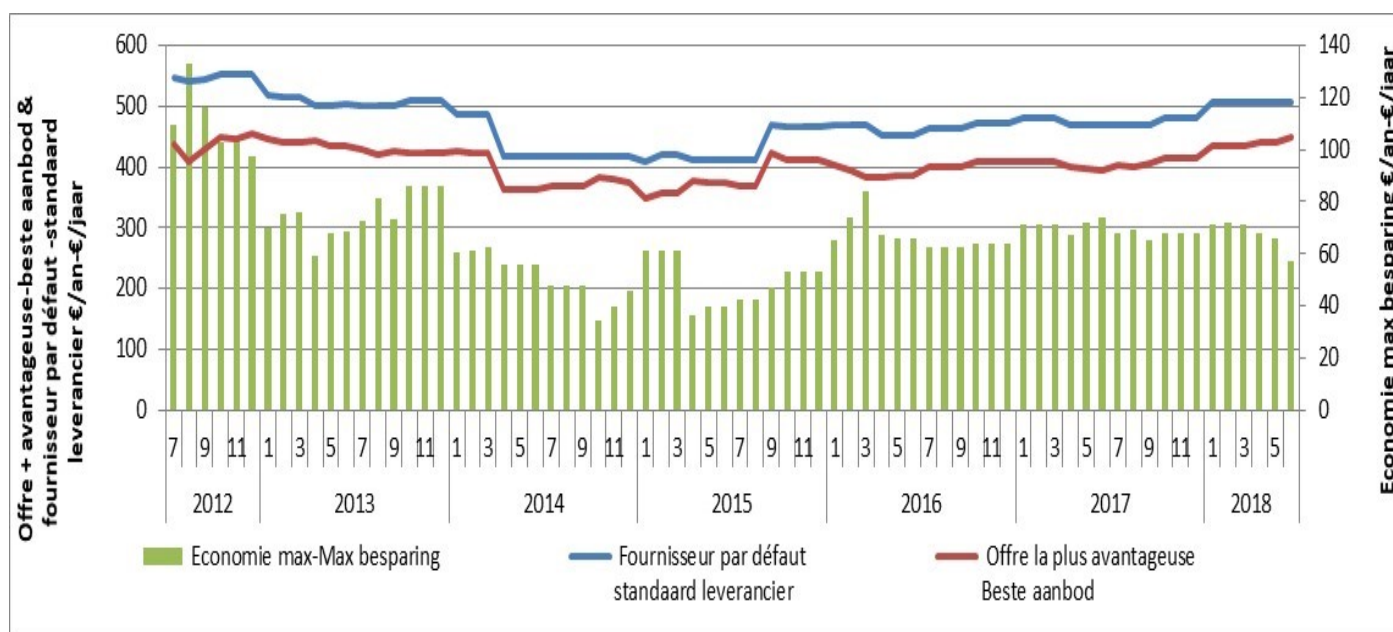
De « vrijheidsgraad » is gedaald voor alle categorieën van afnemers. De categorieën van afnemers voor gas zijn:

- Kleine verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 2.326 kWh.
- Mediane verbruiker: Brusselse afnemer met een jaarverbruik van 12.728 kWh.
- Grote verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 23.260 kWh.

2.3 Electricité : Offre par défaut vs offre la plus avantageuse

2.3 Elektriciteit : Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la facture annuelle d'une consommation de 2.036 kWh heures pleines pour un client médian passif (c'est-à-dire un client toujours alimenté par le fournisseur par défaut) et l'évolution de la facture annuelle pour l'offre la moins chère du marché. La différence entre ces deux offres est l'économie que peut réaliser un consommateur en signant un contrat et est représentée en vert.

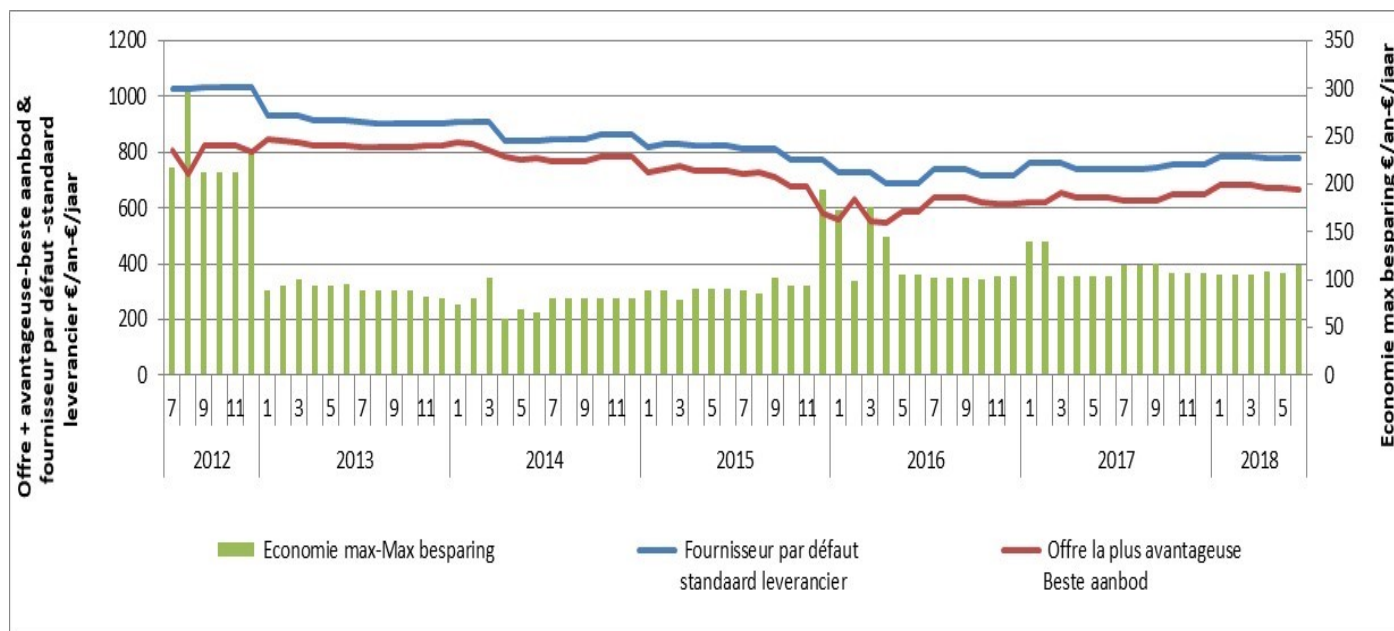

De bovenstaande grafiek geeft de evolutie van de jaarfactuur voor een verbruik van 2.036 kWh piekuren voor een mediane passieve afnemer (met name een afnemer die nog steeds wordt bevoorradt door de standaardleverancier) en de evolutie van de jaarfactuur voor de goedkoopste aanbieding op de markt. Het verschil tussen deze twee aanbiedingen is de besparing die een verbruiker kan realiseren door een contract te ondertekenen en is weergegeven in het groen.

2.4 Gaz : Offre par défaut vs offre la plus avantageuse

2.4 Gas : Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la facture annuelle d'une consommation de 12.728 kWh pour un client médian passif (c'est-à-dire un client toujours alimenté par le fournisseur par défaut) et l'évolution de la facture annuelle pour l'offre la moins chère du marché. La différence entre ces deux offres est l'économie que peut réaliser un consommateur en signant un contrat et est représentée en vert.

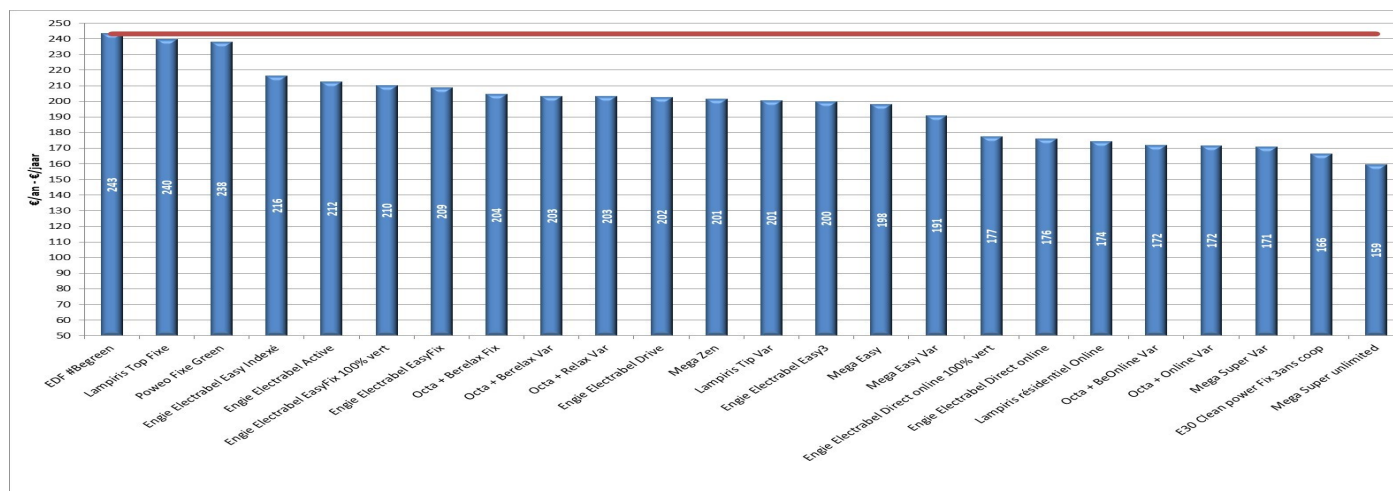

De bovenstaande grafiek geeft de evolutie weer van de jaarfactuur van een verbruik van 12.728 kWh voor een passieve mediane afnemer (met name een afnemer die nog steeds wordt bevoorrad door de standaardleverancier) en de evolutie van de jaarfactuur voor de goedkoopste aanbieding van de markt. Het verschil tussen deze twee aanbiedingen is de besparing die een verbruiker kan realiseren door een contract te ondertekenen en is weergegeven in het groen.

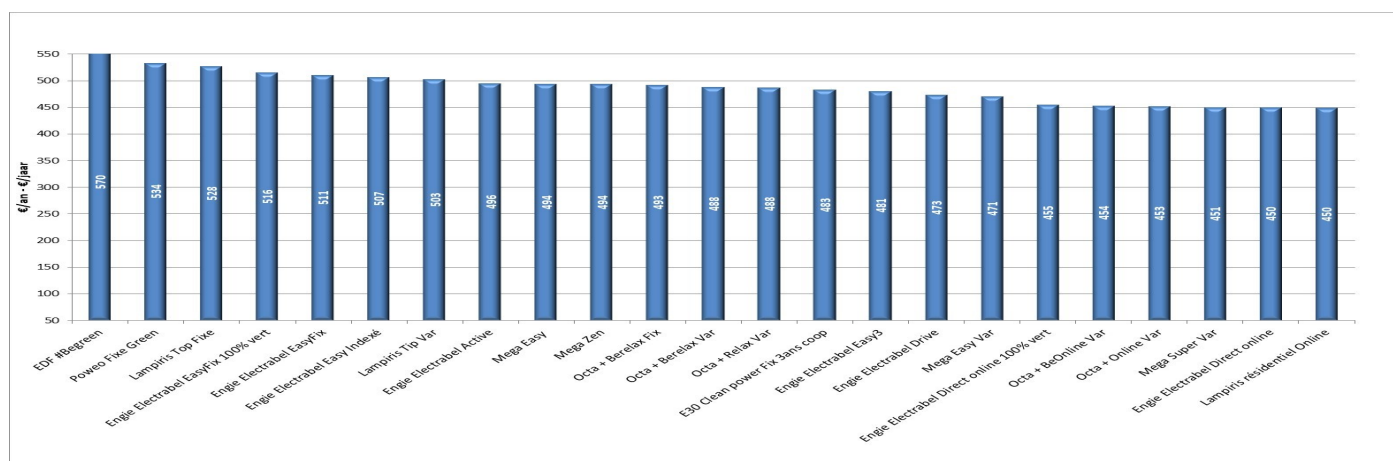
2.5 Electricité : Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs

2.5 Elektriciteit : Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers

2.5.1 Petit consommateur : 600 kWh - Kleine verbruiker 600 kWh – 30/06/2018

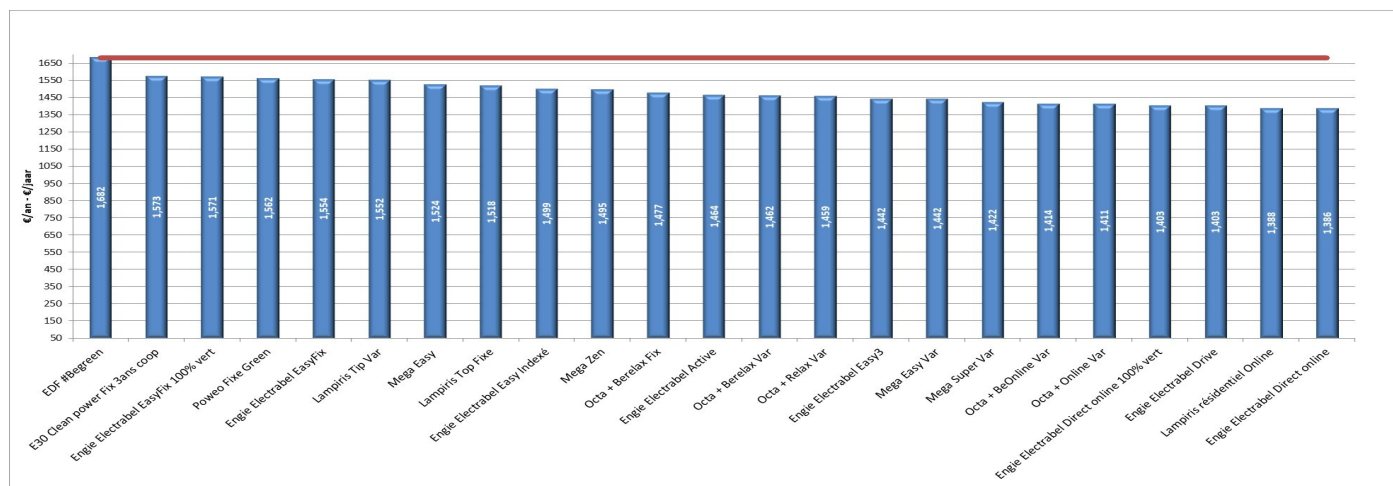

2.5.2 Consommateur médian 2.036 kWh – Mediane verbruiker 2.036 kWh – 30/06/2018

2.5.3 Gros consommateur : 3.600 kWh heure pleine + 3.900 kWh heure creuse - 30/06/2018

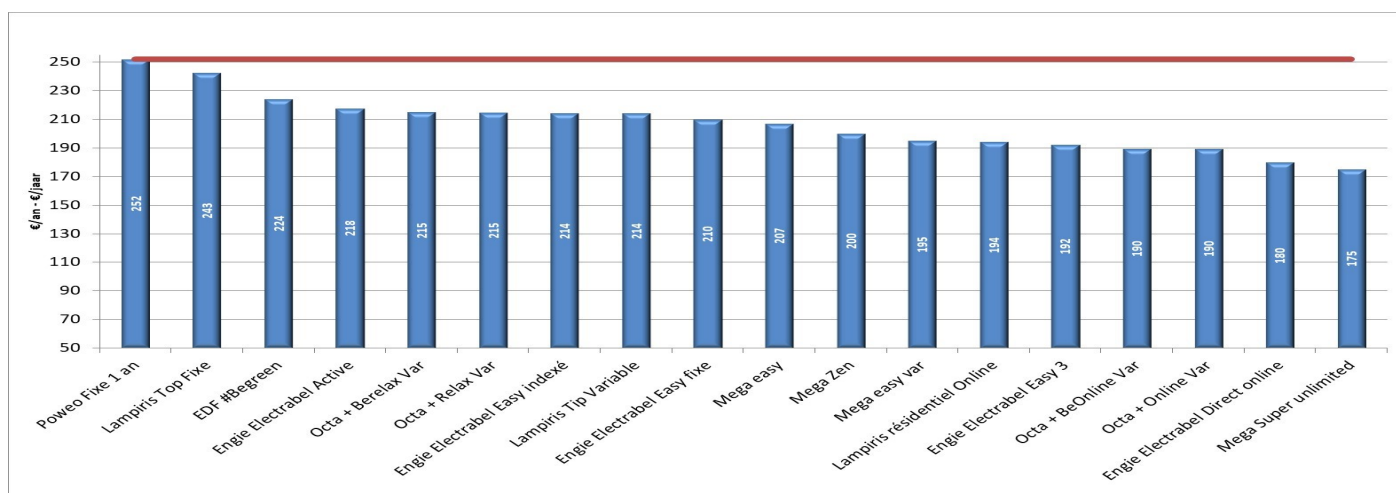
2.5.3 Grote verbruiker : 3.600 kWh piekuren + 3.900 kWh daluren - 30/06/2018

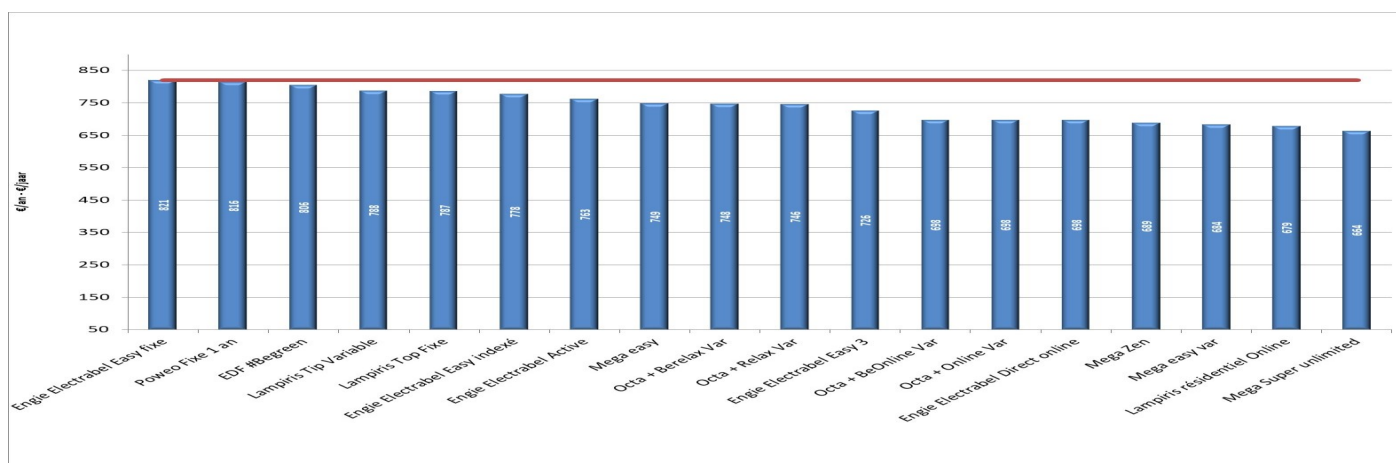
2.6 Gaz : Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs

2.6 Gas : Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers

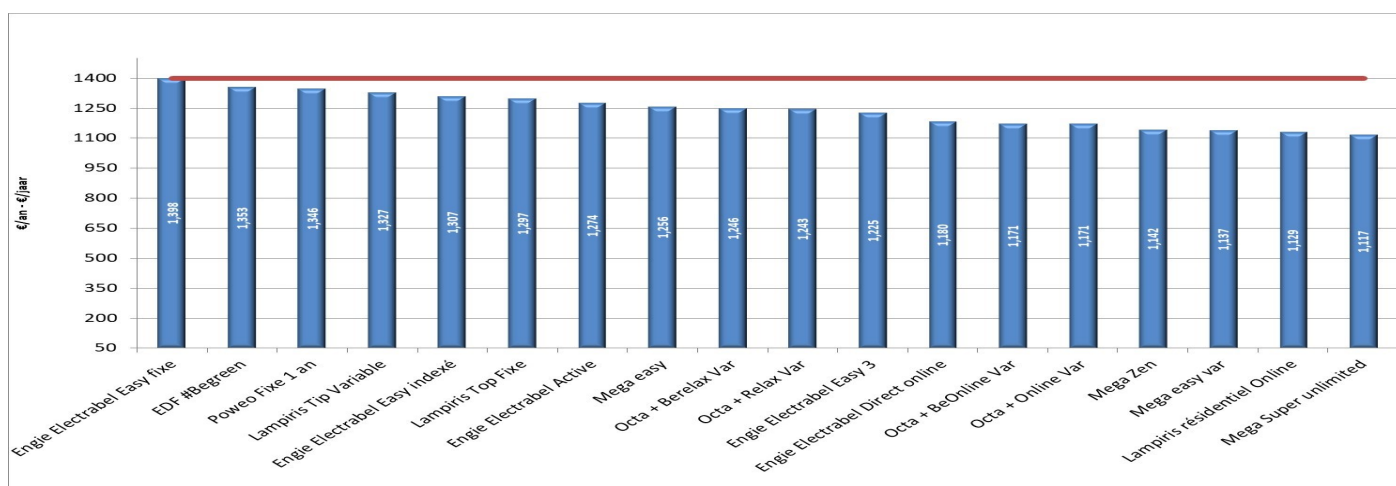
2.6.1 Petit consommateur : 2.326 kWh - Kleine verbruiker 2.326 kWh – 30/06/2018

2.6.2 Consommateur médian 12.728 kWh – Mediane verbruiker 12.728 kWh – 30/06/2018

2.6.3 Gros consommateur 23.260 kWh - Grote verbruiker 23.260 kWh – 30/06/2018

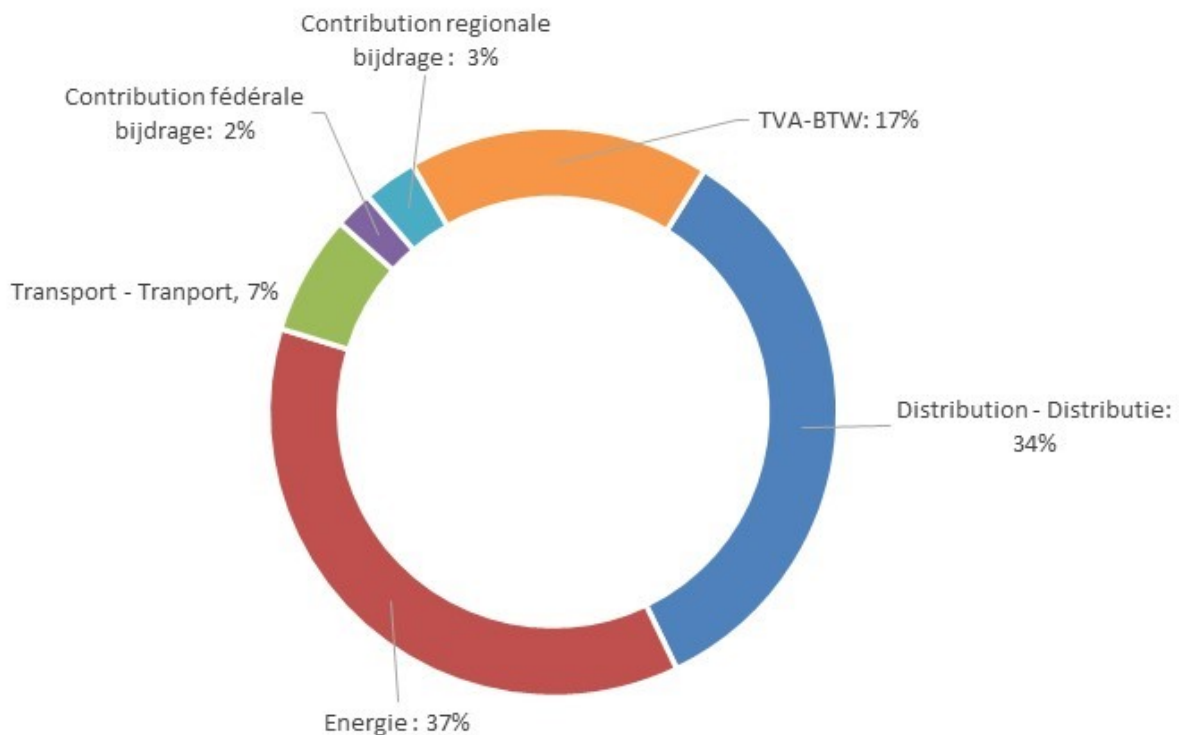

2.7 Electricité : Décomposition de la facture annuelle

2.7 Elektriciteit : Samenstelling van de jaarlijkse factuur

Les deux premiers postes dominants de la facture sont l'énergie et la distribution, avec des montants respectifs de 226€ (TVAC) et 209€ (TVAC) sur une facture annuelle totale de 507€ (TVAC).

Décomposition de la facture annuelle d'électricité du client médian bruxellois (2.036 kWh) – Juin 2018
Samenstelling van de jaarlijkse elektriciteitsfactuur van een Brusselse mediane verbruiker (2.036 kWh) – Juni 2018

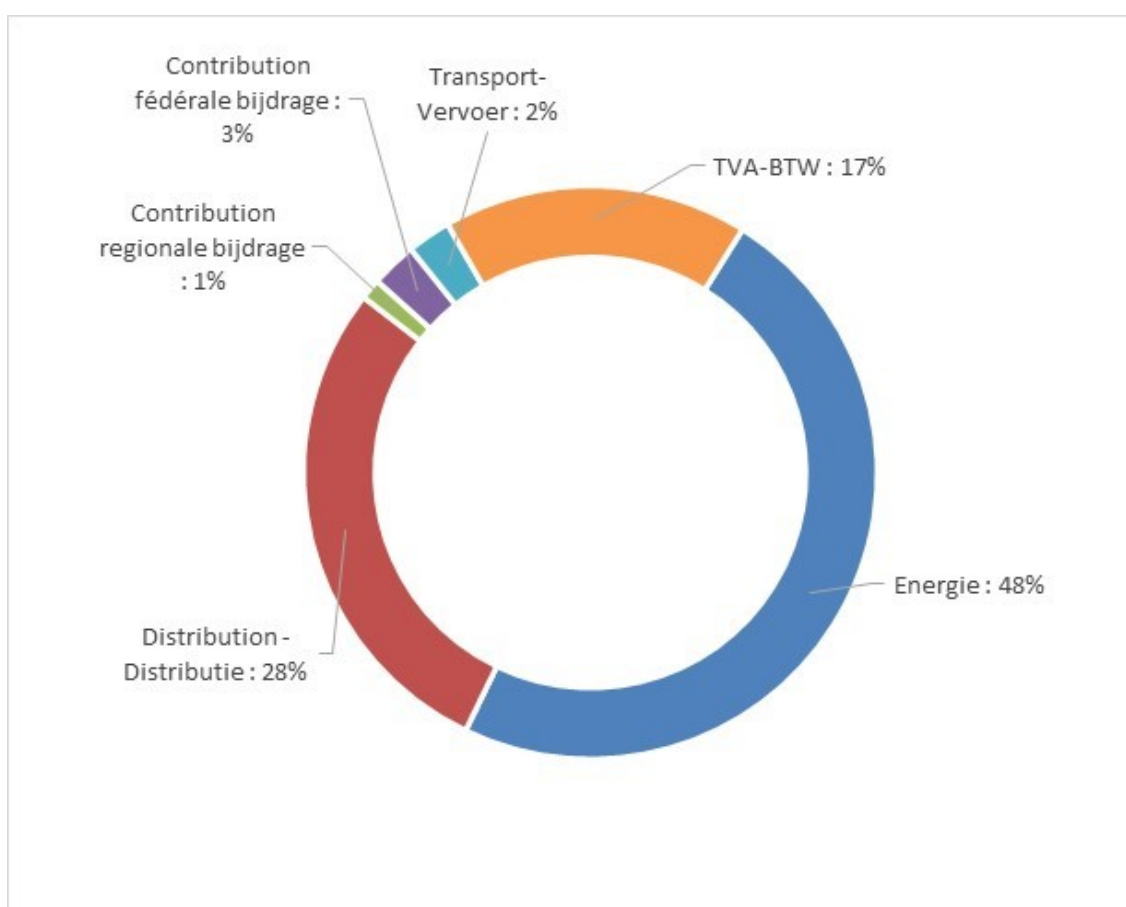
De eerste twee hoofdposten van de factuur zijn de energie en de distributie, met respectieve bedragen van 226€ (IBTW) en 209€ (IBTW) op een totale jaarfactuur van 507€ (IBTW).

2.8 Gaz : Décomposition de la facture annuelle

2.8 Gas : Samenstelling van de jaarlijkse factuur

On constate que le poste énergie que paie un client médian bruxellois représente 48% de sa facture globale annuelle, soit 454€(TVAC) sur une facture totale de 778 € (TVAC).

Décomposition de la facture annuelle du client médian bruxellois (12.728 kWh) – Juin 2018
Samenstelling van de jaarlijkse factuur van de Brusselse mediane gebruiker (12.728 kWh) – Juni 2018

Er moet worden benadrukt dat in tegenstelling tot de vorige verslagende component transmissie voortaan geïsoleerd zal zijn van het gedeelte energie. Men stelt vast dat de energiepost die een Brusselse mediane afnemer betaalt, 48% vertegenwoordigt van zijn totale jaarfactuur, hetzij 454€ (IBTW) op een totale factuur van 778€ (IBTW).

2.9 Electricité : Evolution de la facture d'un client médian

2.9 Elektriciteit : Evolutie van de factuur van de mediane afnemer

Produit - Product	Avril-April	Mai-Mei	Juin-Juni
Mega Easy	-	-	494
Mega Zen	-	-	494
Mega Easy Var	-	-	471
Mega SuperVar	-	-	451
EDF #BEGREEN	557	561	570
Belpower formule 2	547	554	-
Belpower formule 1 Online	542	-	-
Poweo Fixe Green	519	522	534
Lampiris Top Fixe	513	518	528
Engie Electrabel Easy Indexé	507	507	507
Lampiris Tip Var	503	503	503
Engie Electrabel EasyFix 100% vert	502	508	516
Engie Electrabel EasyFix	497	504	511
Octa + Berelax Var	488	488	488
Octa + Relax Var	488	-	488
Engie Electrabel Active	487	491	496
Octa + Berelax Fix	472	476	493
Engie Electrabel Easy3	471	476	481
Mega Safe unlimited	466	471	-
Mega Free unlimited	466	466	-
Engie Electrabel Drive	463	468	473
Engie Electrabel Direct online 100% vert	455	455	455
E30 Clean power Fix 3ans coop	454	465	483
Octa + BeOnline Var	453	453	454
Octa + Online Var	453	453	453
Engie Electrabel Direct online	450	450	450
Lampiris résidentiel Online	449	450	450
Mega Cool unlimited	441	441	-
Mega Super unlimited	439	444	-

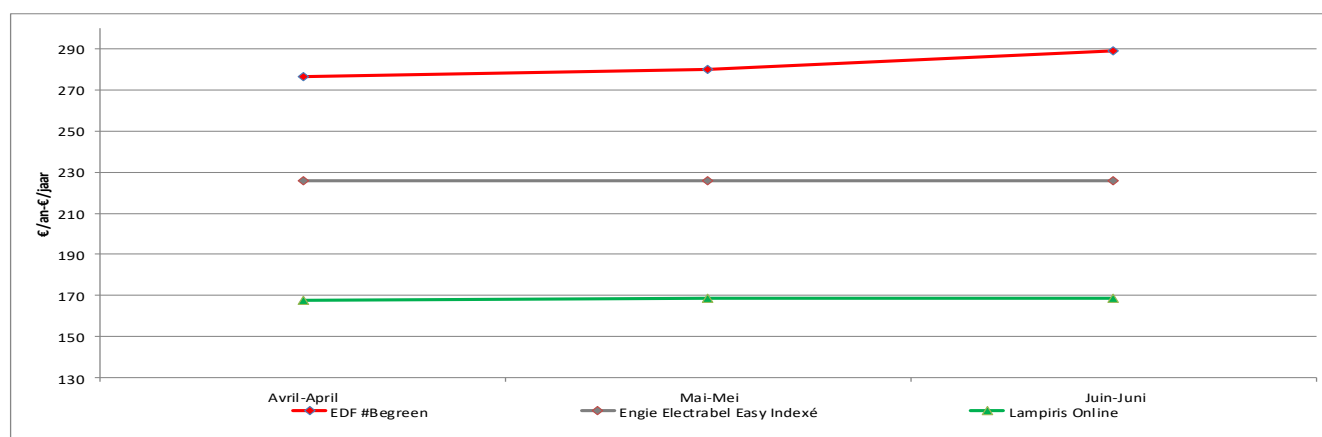
Les montants repris dans le tableau ci-dessous correspondent au prix total payé par un consommateur médian pour 12 mois s'il signe son contrat au cours du mois concerné, tout autre paramètre restant constant.

De bedragen in de onderstaande tabel stemmen overeen met de totale prijs die een mediane verbruiker betaalt voor 12 maanden als hij zijn contract ondertekent in de loop van de betrokken maand en elke parameter constant blijft.

2.10 Electricité : Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie

2.10 Elektriciteit : Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel energie

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie de « commodity », c'est-à-dire la partie énergie, pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse, pour un client médian consommant 2.036kWh/an.

De grafiek hierboven geeft de evolutie weer van het gedeelte « commodity », met name het gedeelte energie, voor de duurste aanbieding (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbieding voor een mediane afnemer die 2.036 kWh/jaar verbruikt.

2.11 Electricité : Evolution de la facture d'un client moyen

2.11 Elektriciteit : Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer

Produit - Product	Avril-April	Mai-Mei	Juin-Juni
Mega Easy	-	-	747
Mega Zen	-	-	736
Mega Easy Var	-	-	708
Mega Super Var	-	-	688
EDF #Begreen	815	822	838
Belpower formule 2	807	818	-
Belpower formule 1 Online	802	-	-
Poweo Fixe Green	767	772	786
Lampiris Tip Var	759	760	760
Engie Electrabel EasyFix 100% vert	749	760	773
Engie Electrabel Easy Indexé	745	745	745
Lampiris Top Fixe	743	752	768
Engie Electrabel EasyFix	740	752	765
Octa + Berelax Var	723	723	723
Octa + Relax Var	722	-	722
Engie Electrabel Active	715	722	729
Mega Free unlimited	704	703	-
Mega Safe unlimited	702	711	-
Engie Electrabel Easy3	695	704	713
Octa + Berelax Fix	695	702	730
E30 Clean power Fix 3ans coop	694	717	747
Engie Electrabel Direct online 100% vert	685	685	685
Octa + BeOnline Var	685	685	685
Octa + Online Var	683	683	683
Engie Electrabel Drive	681	690	698
Mega Cool unlimited	679	678	-
Engie Electrabel Direct online	677	677	677
Lampiris résidentiel Online	674	675	675
Mega Super unlimited	673	682	-

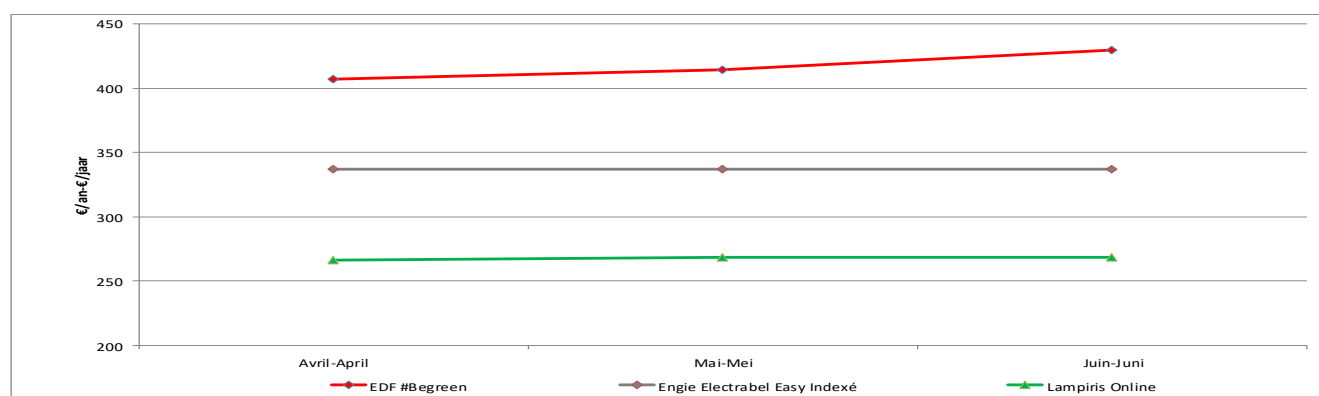
Pour un client type DC, (1.600kWh Jour + 1.900 kWh nuit) la différence entre l'offre la plus et l'offre la moins onéreuse s'élevait en juin 2018 à environ 163€.

Voor een klant van het type DC, (1.600kWh dag + 1.900 kWh nacht) bedraagt het verschil tussen het aanbod van de standaardleverancier aan de passieveklanten en het voordeligste aanbod 163€ in juni 2018.

2.12 Electricité : Evolution de la facture d'un client moyen-partie énergie

2.12 Elektriciteit : Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer-deel energie

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie « commodity » pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse, pour un client moyen consommant 1.600 kWh/an(jour) + 1.900 kWh/an (nuit).

De grafiek hierboven geeft de evolutie weer van het gedeelte « commodity » voor de duurste aanbieding (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbieding voor een mediane afnemer die 1.600 kWh/jaar (dag) + 1.900 kWh/jaar (nacht) verbruikt.

2.13 Gaz : Evolution de la facture d'un client médian

2.13 Gas : Evolutie van de factuur van de mediane afnemer

Produit - Product	Avril-April	Mai-Mei	Juin-Juni
Mega easy	-	-	749
Mega Zen	-	-	689
Mega easy var	-	-	684
Lampiris Tip Variable	788	788	788
Engie Electrabel Easy indexé	778	778	778
Mega Cool unlimited	776	701	-
Engie Electrabel Easy fixe	774	787	821
EDF #Begreen	767	775	806
Poweo Fixe 1 an	754	770	816
Octa + Berelax Var	748	748	748
Octa + Relax Var	746	746	746
Lampiris Top Fixe	741	763	787
Mega ECOGAZ unlimited	734	735	-
Engie Electrabel Active	728	738	763
Mega Safe unlimited	723	746	-
Mega Free unlimited	710	712	-
Octa + BeOnline Var	698	698	698
Octa + Online Var	698	698	698
Engie Electrabel Direct online	698	698	698
Engie Electrabel Easy 3	691	701	726
Lampiris résidentiel Online	679	679	679
Mega Super unlimited	670	671	664

Les montants repris dans le graphique ci-dessous correspondent au prix total payé par un consommateur médian pour 12 mois s'il signe son contrat au cours du mois concerné, tout autre paramètre restant constant. En juin 2018, le gain qu'un client médian passif (c'est-à-dire alimenté par le fournisseur par défaut) peut réaliser en signant un contrat s'élevait à 114€ maximum.

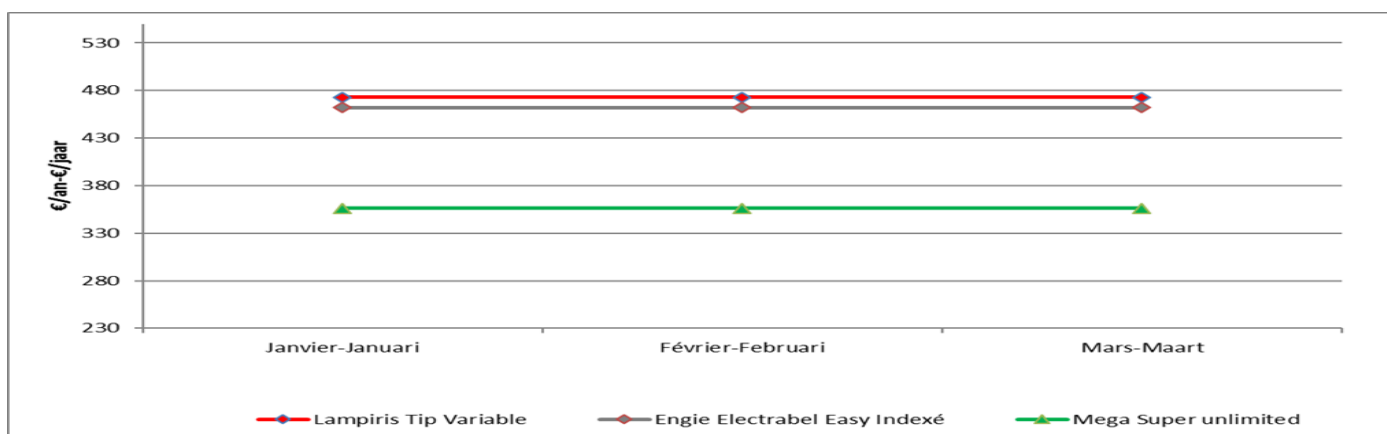
De bedragen in de onderstaande grafiek stemmen overeen met de totale prijs die een mediane verbruiker betaalt voor 12 maanden als hij zijn contract ondertekent in de loop van de betrokken maand en elke parameter constant blijft.

In juni 2018 bedroeg de winst, die een mediane passieve klant (d.w.z. die wordt bevoorradat door de standaardleverancier) kan realiseren door een contract te ondertekenen met een andere leverancier, maximaal 114€.

2.14 Gaz : Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie

2.14 Gas : Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel energie

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie « commodity », c'est-à-dire de l'énergie pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse (vert), pour un client médian consommant 12.728 kWh/an.

De bovenstaande grafiek geeft de evolutie weer van het gedeelte « commodity », met name van de energie voor de duurste aanbieding (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbieding (groene) voor een mediane afnemer die 12.728 kWh/jaar verbruikt.

Produit - Product	Avril-April	Mai-Mei	Juin-Juni
Lampiris Tip Variable	1327	1327	1327
Mega Cool unlimited	1323	1186	-
Engie Electrabel Easy fixe	1312	1337	1398
Engie Electrabel Easy indexé	1307	1307	1307
EDF #Begreen	1282	1297	1353
Octa + Berelax Var	1246	1246	1246
Octa + Relax Var	1243	1243	1243
Poweo Fixe 1 an	1233	1261	1346
Mega ECOGAZ unlimited	1224	1227	-
Lampiris Top Fixe	1213	1252	1297
Engie Electrabel Active	1209	1228	1274
Mega Safe unlimited	1205	1247	-
Mega Free unlimited	1182	1184	-
Engie Electrabel Direct online	1180	1180	1180
Octa + BeOnline Var	1171	1171	1171
Octa + Online Var	1171	1171	1171
Engie Electrabel Easy 3	1161	1179	1225
Lampiris résidentiel Online	1129	1129	1129
Mega Super unlimited	1128	1130	1117
Mega easy	-	-	1256
Mega Zen	-	-	1142
Mega easy var	-	-	1137

En juin 2018, pour un client résidentiel consommant 23.260 kWh par an, la différence entre l'offre du fournisseur par défaut aux clients passifs et l'offre la moins onéreuse s'élève à 190€ par an.

In juni 2018, voor een residentiële klant met een verbruik van 23.260 kWh per jaar bedraagt het verschil tussen een aanbod van de standaardleverancier en het voordeligste aanbod €190 op jaarbasis.

3. CLIENTELE PROFESSIONNELLE

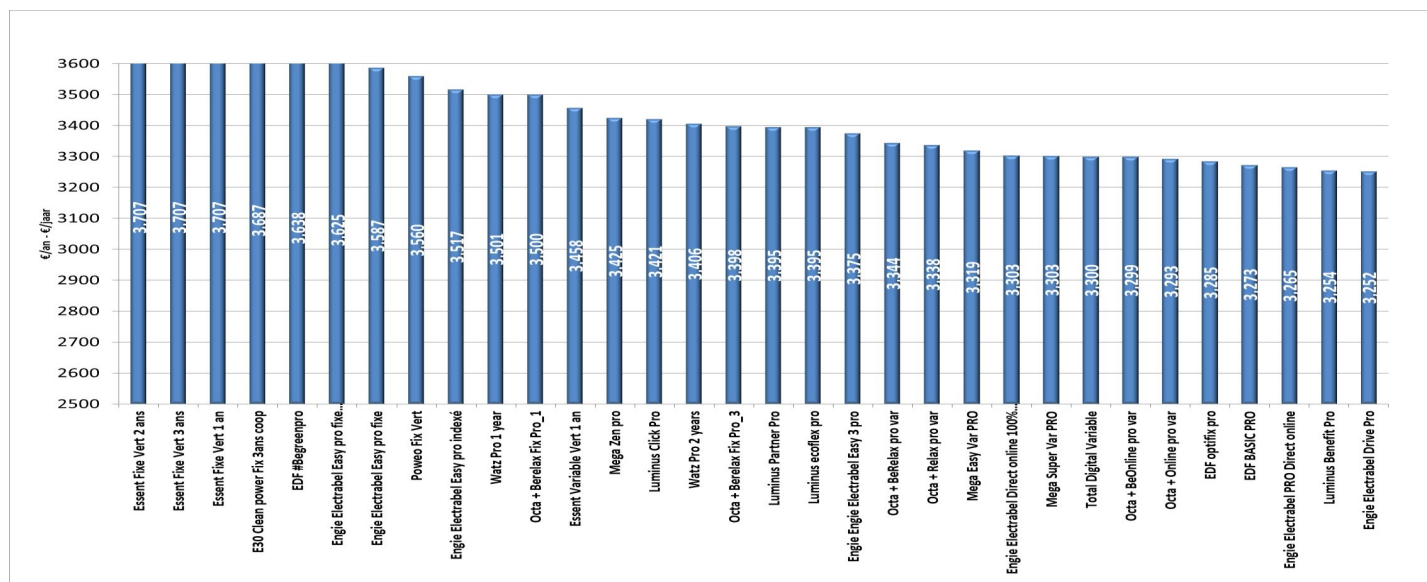
3. PROFESSIONNELE KLANTEN

3.1 Electricité : Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs

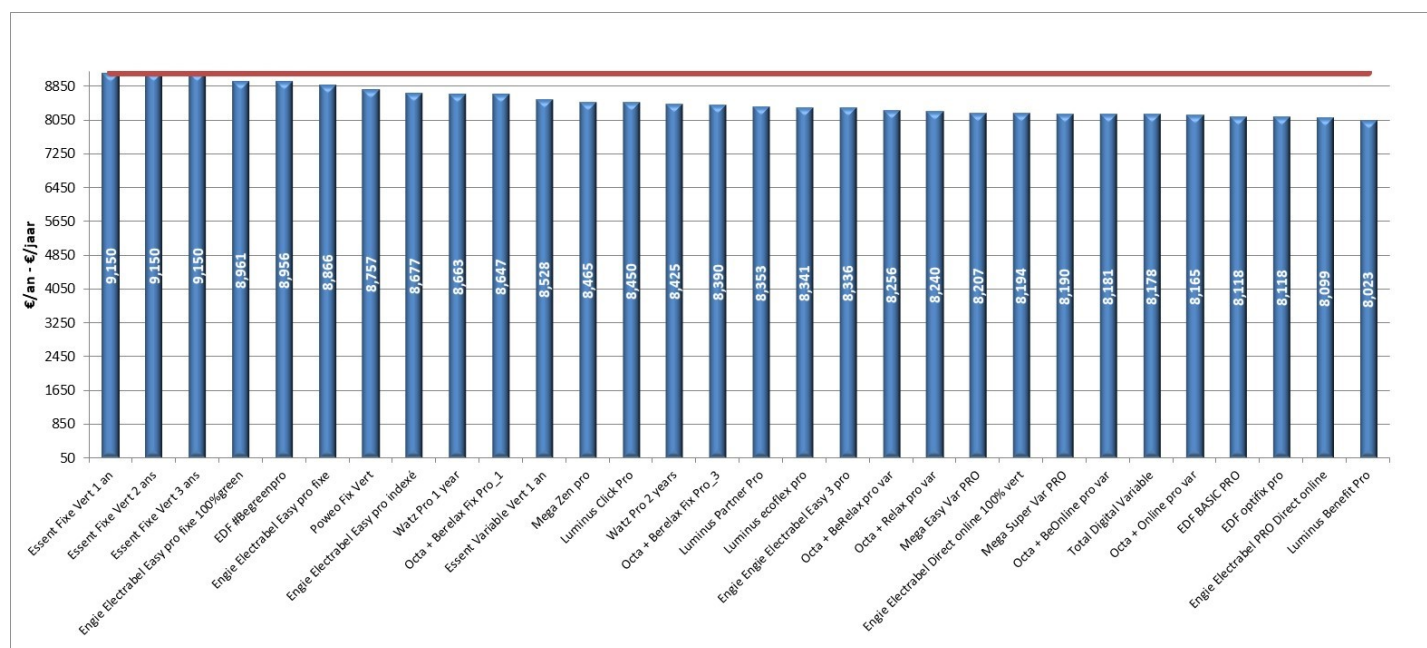
3.1 Elektriciteit : Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers

3.1.1 Professionnel 20.000 kWh - Professioneel 20.000kWh – 30/06/2018

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.1.2 Professionnel 50.000 kWh - Professioneel 50.000kWh – 30/06/2018

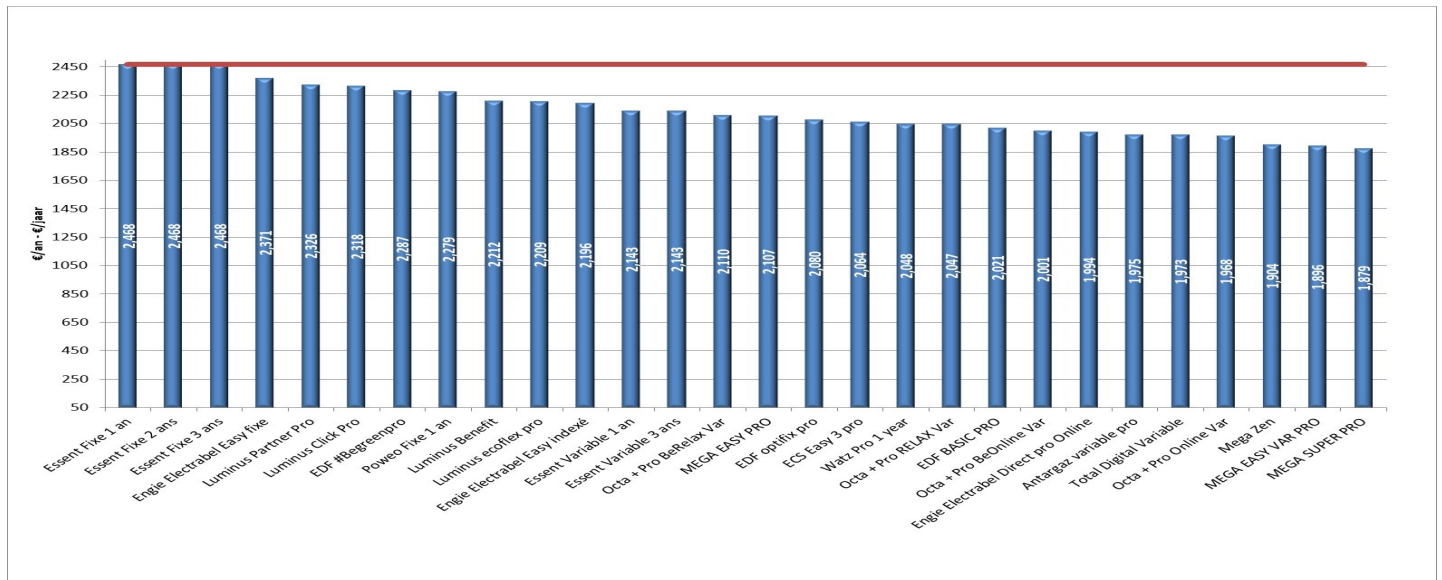

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.2 Gaz : Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs

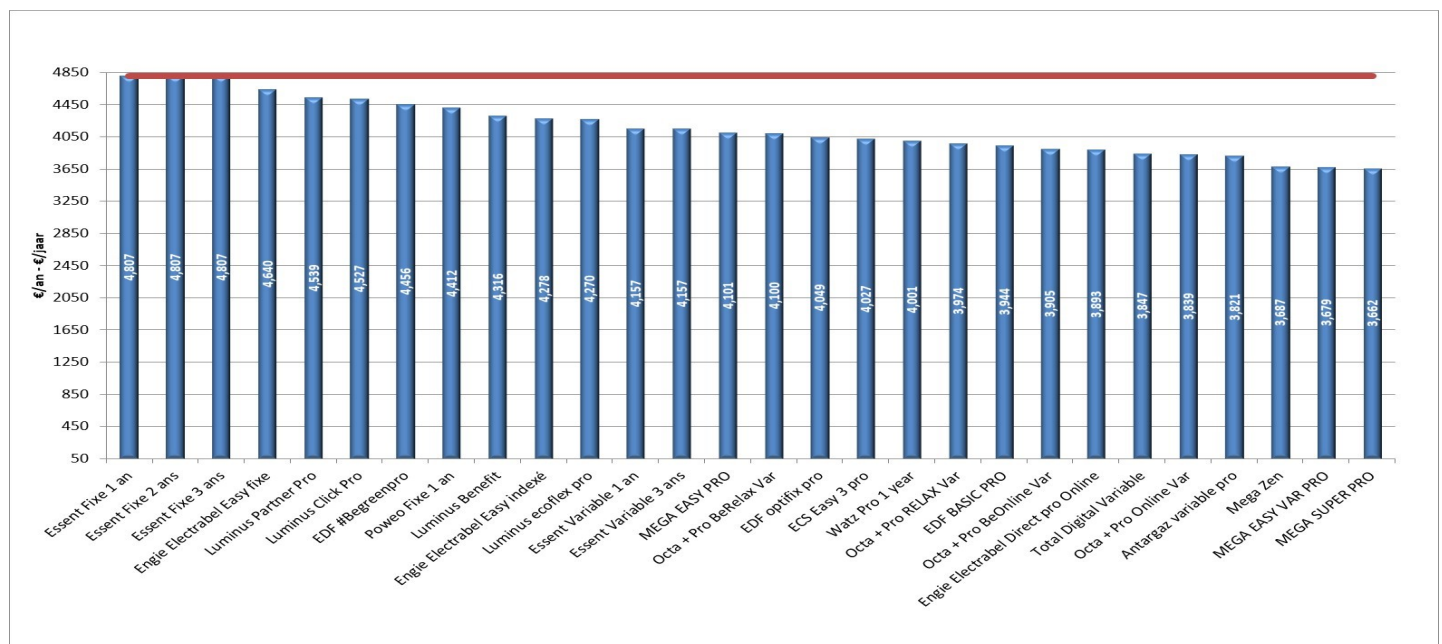
3.2 Gas : Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers

3.2.1 Professionnel 50.000 kWh - Professioneel 50.000kWh – 30/06/2018

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.2.2 Professionnel 100.000 kWh - Professioneel 100.000kWh – 30/06/2018

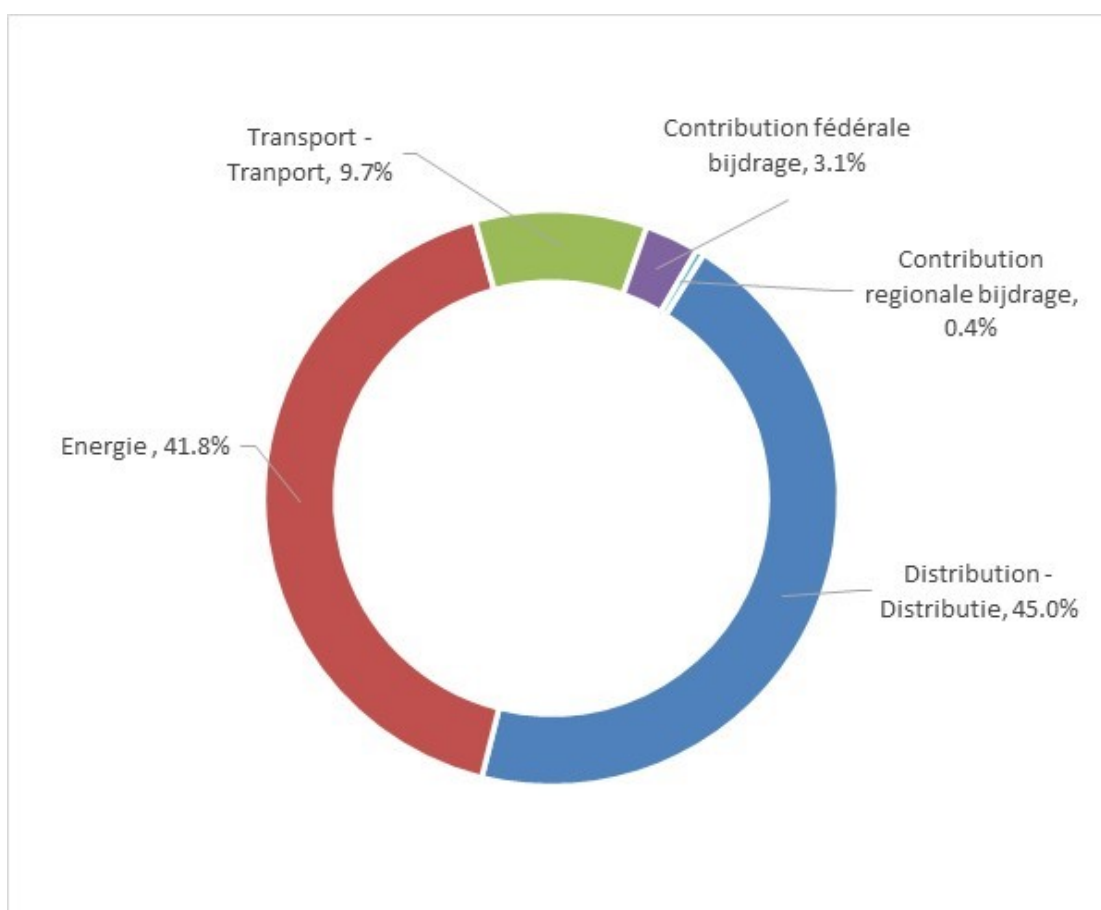
Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.3 Electricité : Décomposition de la facture annuelle

3.3 Elektriciteit : Samenstelling van de jaarlijkse factuur

A l'instar du résidentiel, le petit professionnel paie une facture d'électricité composée de 5 parties, à la seule différence que la TVA n'est pas comptabilisée sur celle-ci. La distribution représente ici la partie dominante de la facture totale avec 1.583€ sur une facture annuelle totale de 3.517€, le poste énergie s'élevant à 1.469€.

Juin 2018 – 20.000 kWh – Juni 2018 – 20.000 kWh

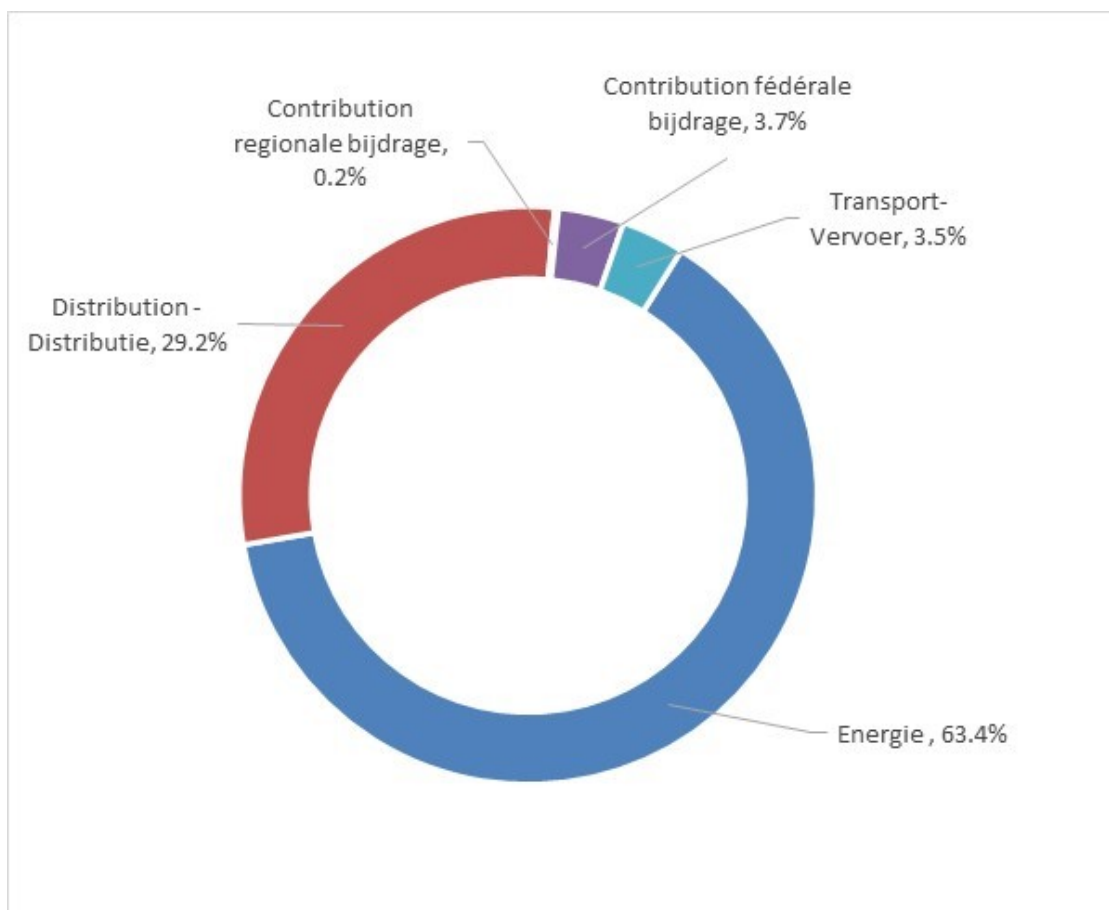
Zoals de huishoudelijke afnemer, betaalt de kleine professionele afnemer een elektriciteitsfactuur die samengesteld is door 5 delen, met als enige verschil dat de BTW niet in rekening wordt gebracht op deze factuur. De distributie vertegenwoordigt hier het belangrijkste deel van de gehele factuur, hetzij 1.583 € op een totale jaarfactuur van 3.517€, waarbij de post energie 1.469€ bedraagt.

3.4 Gaz: Décomposition de la facture annuelle

3.4 Gas: Samenstelling van de jaarlijkse factuur

Comme le résidentiel, le petit professionnel paie sa facture de gaz composée, selon la décomposition reprise ci-dessus, de 5 parties, à la seule différence que la TVA n'est pas comptabilisée sur celle-ci. La partie énergie est prépondérante avec une part de 63,4% pour un montant de 2.711€ sur une facture annuelle totale de 4.278€.

Juin 2018 – 100.000 kWh – Juni 2018 – 100.000 kWh

Zoals de huishoudelijke afnemer, betaalt de kleine professionele afnemer zijn gasfactuur, volgens de hierboven weergegeven samenstelling, van 5 delen, met als enige verschil dat de BTW niet in rekening wordt gebracht op deze factuur. De energie vertegenwoordigt hier het belangrijkste deel, hetzij 63,4% voor een bedrag van 2.711 € op een totale jaarfactuur van 4.278€.

3.5 Electricité: Evolution de la facture

3.5 Elektriciteit: Evolutie van de factuur

3.5.1 Professionnel 20.000 kWh - Kleine professioneel 20.000kWh

Produit - Product	Avril-April	Mai-Mei	Juin-Juni
Mega Easy Var PRO	-	-	3319
Mega SuperVar PRO	-	-	3303
Essent Fixe Vert 2 ans	3564	3628	3707
Essent Fixe Vert 3 ans	3564	3628	3707
Essent Fixe Vert 1 an	3564	3628	3707
EDF #Begreenpro	3518	3556	3638
Engie Electrabel Easy pro indexé	3517	3517	3517
Engie Electrabel Easy pro fixe 100%green	3516	3568	3625
Engie Electrabel Easy pro fixe	3478	3530	3587
Belpower PRO formule 2_3 years	3464	3509	-
Belpower PRO form. 1 Online_3years	3459	3504	-
E30 Clean power Fix 3ans coop	3447	3540	3687
Poweo Fix Vert	3442	3464	3560
Essent Variable Vert 1 an	3427	3427	3458
Luminus Partner Pro	3395	3395	3395
Luminus ecoflex pro	3395	3395	3395
Octa + BeRelax pro var	3343	3343	3344
Octa + Relax pro var	3337	3337	3338
Mega Free 1 an	3316	3315	-
Belpower PRO formule 2_1 year	3310	3356	-
Mega Safe 1 an	3310	3353	-
Luminus Click Pro	3305	3342	3421
Belpower PRO form. 1 Online_1year	3305	3351	-
Engie Engie Electrabel Easy 3 pro	3303	3340	3375
Engie Electrabel Direct online 100% vert	3303	3303	3303
Total Digital Variable	3300	3300	3300
Octa + BeOnline pro var	3299	3299	3299
Octa + Berelax Fix Pro_1	3292	3334	3500
Octa + Online pro var	3292	3292	3293
Belpower PRO formule 2_2 years	3291	3337	-
Watz Pro 1 year	3291	3343	3501
Mega Zen pro	3287	3325	3425
Belpower PRO form. 1 Online_2 years	3286	-	-
EDF BASIC PRO	3273	3273	3273
Engie Electrabel PRO Direct online	3265	3265	3265
Luminus Benefit Pro	3254	3254	3254
Octa + Berelax Fix Pro_3	3227	3265	3398
Watz Pro 2 years	3217	3268	3406
EDF optifix pro	3184	3216	3285
Engie Electrabel Drive Pro	3180	3217	3252

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.5.2 Professionnel 50.000 kWh - Kleine professioneel 50.000kWh

Produit - Product	Avril-April	Mai-Mei	Juin-Juni
Mega Easy Var PRO	-	-	8207
Mega SuperVar PRO	-	-	8190
Essent Fixe Vert 1 an	8794	8953	9150
Essent Fixe Vert 2 ans	8794	8953	9150
Essent Fixe Vert 3 ans	8794	8953	9150
Engie Electrabel Easy pro fixe 100%green	8689	8818	8961
Engie Electrabel Easy pro indexé	8677	8677	8677
EDF #Begreenpro	8654	8750	8956
Engie Electrabel Easy pro fixe	8594	8723	8866
E30 Clean power Fix 3ans coop	8576	8807	9176
Belpower PRO formule 2_3 years	8550	8663	-
Belpower PRO form. 1 Online_3years	8545	8658	-
Poweo Fix Vert	8462	8517	8757
Essent Variable Vert 1 an	8452	8452	8528
Luminus Partner Pro	8353	8353	8353
Luminus ecoflex pro	8341	8341	8341
Octa + BeRelax pro var	8254	8254	8256
Octa + Relax pro var	8238	8238	8240
Mega Free 1 an	8204	8202	-
Engie Electrabel Direct online 100% vert	8194	8194	8194
Mega Safe 1 an	8189	8296	-
Octa + BeOnline pro var	8179	8179	8181
Total Digital Variable	8178	8178	8178
Belpower PRO formule 2_1 year	8165	8280	-
Octa + Online pro var	8163	8163	8165
Luminus Click Pro	8161	8254	8450
Belpower PRO form. 1 Online_1year	8160	8275	-
Engie Engie Electrabel Easy 3 pro	8156	8249	8336
Watz Pro 1 year	8137	8267	8663
Mega Zen pro	8132	8226	8465
Octa + Berelax Fix Pro_1	8127	8232	8647
Belpower PRO formule 2_2 years	8119	8232	-
EDF BASIC PRO	8118	8118	8118
Belpower PRO form. 1 Online_2 years	8114	-	-
Engie Electrabel PRO Direct online	8099	8099	8099
Luminus Benefit Pro	8023	8023	8023
Octa + Berelax Fix Pro_3	7964	8058	8390
Watz Pro 2 years	7951	8079	8425
EDF optifix pro	7864	7945	8118
Engie Electrabel Drive Pro	7772	7864	7952

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.6 Gaz: Evolution de la facture

3.6 Gas: Evolutie van de factuur

3.6.1 Professionnel 50.000 kWh - professioneel 50.000kWh

Produit - Product	Avril-April	Mai-Mei	Juin-Juni
MEGA EASY PRO	-	-	2107
MEGA EASY VAR PRO	-	-	1896
MEGA SUPER PRO	-	-	1879
Luminus Partner Pro	2326	2326	2326
Essent Fixe 1 an	2273	2337	2468
Essent Fixe 2 ans	2273	2337	2468
Essent Fixe 3 ans	2273	2337	2468
Engie Electrabel Easy fixe	2218	2263	2371
Luminus Benefit	2212	2212	2212
Luminus ecoflex pro	2209	2209	2209
Engie Electrabel Easy indexé	2196	2196	2196
Luminus Click Pro	2161	2187	2318
Essent Variable 1 an	2143	2143	2143
Essent Variable 3 ans	2143	2143	2143
EDF #Begreenpro	2130	2157	2287
Octa + Pro BeRelax Var	2110	2110	2110
Poweo Fixe 1 an	2079	2129	2279
Watz Pro 1 year	2048	2048	2048
Octa + Pro RELAX Var	2047	2047	2047
Mega Ecogaz	2045	2050	-
Mega Zen	2045	1975	1904
EDF BASIC PRO	2021	2021	2021
Antargaz variable pro	2003	1975	1975
Octa + Pro BeOnline Var	2001	2001	2001
Engie Electrabel Direct pro Online	1994	1994	1994
Total Digital Variable	1973	1973	1973
Mega Free 1	1970	1975	-
Octa + Pro Online Var	1968	1968	1968
ECS Easy 3 pro	1950	1982	2064
EDF optifix pro	1942	1971	2080

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.6.2 Professionnel 100.000 kWh - professioneel 100.000kWh

Produit - Product	Avril-April	Mai-Mei	Juin-Juni
MEGA EASY PRO	-	-	4101
MEGA EASY VAR PRO	-	-	3679
MEGA SUPER PRO	-	-	3662
Luminus Partner Pro	4539	4539	4539
Essent Fixe 1 an	4416	4544	4807
Essent Fixe 2 ans	4416	4544	4807
Essent Fixe 3 ans	4416	4544	4807
Engie Electrabel Easy fixe	4335	4424	4640
Luminus Benefit	4316	4316	4316
Engie Electrabel Easy indexé	4278	4278	4278
Luminus ecoflex pro	4270	4270	4270
Luminus Click Pro	4212	4265	4527
Essent Variable 1 an	4157	4157	4157
Essent Variable 3 ans	4157	4157	4157
EDF #Begreenpro	4141	4194	4456
Octa + Pro BeRelax Var	4100	4100	4100
Poweo Fixe 1 an	4012	4112	4412
Watz Pro 1 year	4001	4001	4001
Mega Ecogaz	3974	3984	-
Mega Zen	3974	3834	3687
Octa + Pro RELAX Var	3974	3974	3974
EDF BASIC PRO	3944	3944	3944
Octa + Pro BeOnline Var	3905	3905	3905
Engie Electrabel Direct pro Online	3893	3893	3893
Antargaz variable pro	3876	3821	3821
Total Digital Variable	3847	3847	3847
Octa + Pro Online Var	3839	3839	3839
Mega Free 1	3824	3834	-
ECS Easy 3 pro	3799	3863	4027
EDF optifix pro	3772	3829	4049

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

4.GROENESTROOM 4. ELECTRICITE VERTE

4.1 Prix moyen par CV/Transactions

4.1 Gemiddelde prijs/Transacties

Prix moyen simple : Ce prix correspond au prix moyen par transaction, chaque transaction ayant le même poids.

Prix moyen pondéré : Dans ce cas, les transactions ont un poids dépendant du nombre de CV concernés. Ce montant correspond donc au prix moyen par transaction pondéré par le nombre de CV par transaction.

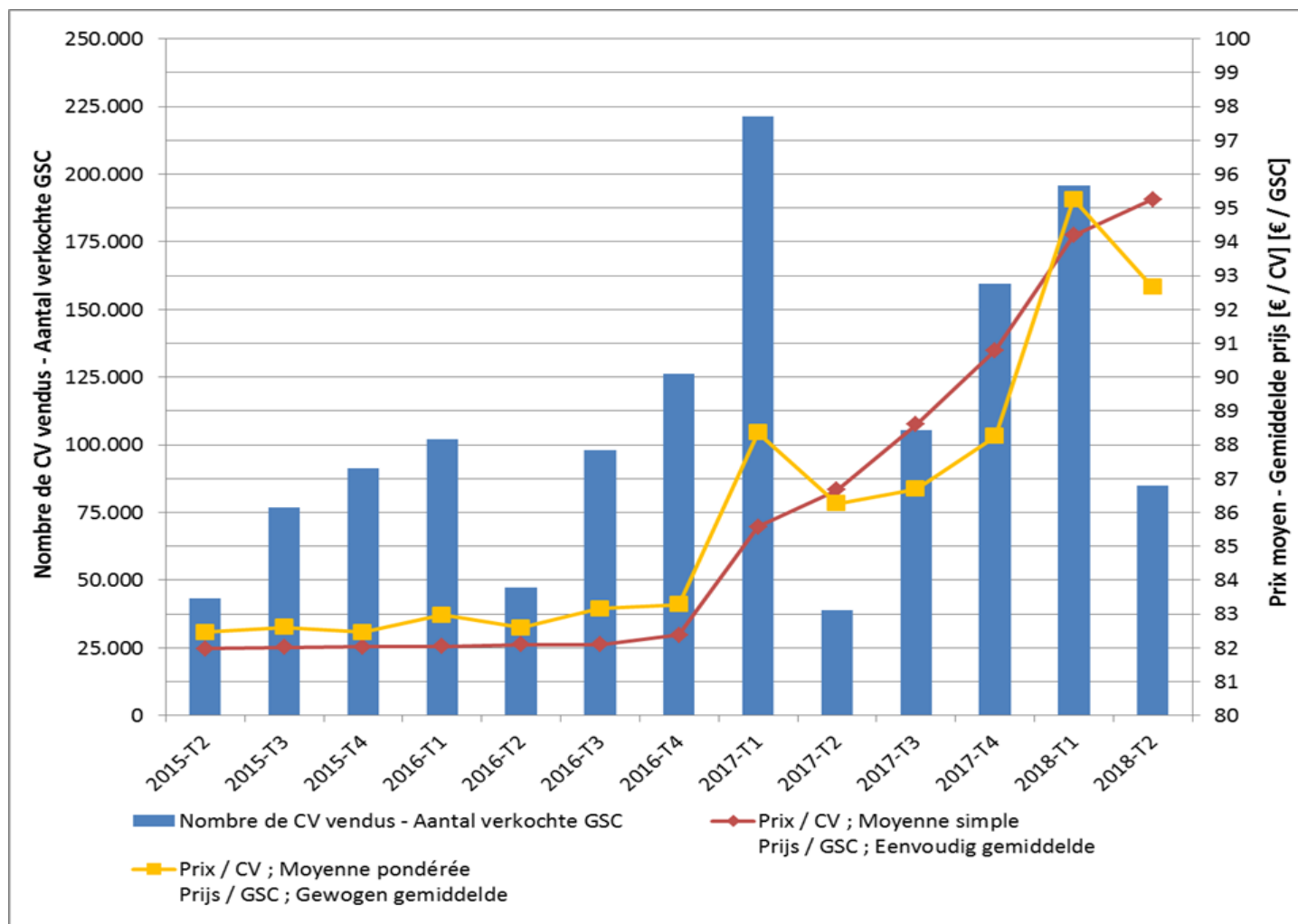
Trimestre Kwartaal	Nombre de transactions Aantal transacties	Nombre de CV échangés Aantal ingeruilde GSC	Volume financier des transactions (€) Financieel volume van de transacties (€)	Prix moyen simple (€/CV) Gewone gemiddelde prijs (€/GSC)	Prix moyen pondéré (€/CV) Gewogen gemiddelde prijs (€/GSC)
2015-T2	457	43.341	3.573.871	81,98	82,46
2015-T3	429	76.961	6.357.985	82,02	82,61
2015-T4	783	91.361	7.533.394	82,03	82,46
2016-T1	1.005	101.983	8.461.284	82,04	82,97
2016-T2	552	47.205	3.899.079	82,10	82,60
2016-T3	545	98.092	8.157.746	82,10	83,16
2016-T4	994	126.307	10.518.575	82,37	83,28
2017-T1	1.260	221.375	19.560.538	85,58	88,36
2017-T2	539	38.975	3.361.964	86,67	86,26
2017-T3	706	105.562	9.151.465	88,61	86,69
2017-T4	1.053	159.626	14.087.067	90,80	88,25
2018-T1	1.191	187.500	17.797.330	94,05	94,92
2018-T2	569	84.771	7.855.487	95,26	92,67

Gewone gemiddelde prijs: Deze prijs stemt overeen met de gemiddelde prijs per transactie, waarbij elke transactie hetzelfde gewicht heeft.

Gewogen gemiddelde prijs: In dit geval hebben de transacties een gewicht dat afhangt van het aantal GSC. Dit bedrag stemt dus overeen met de gemiddelde prijs per transactie, gewogen volgens het aantal GSC per transactie.

4.2 Evolution des prix et du volume des CV

4.2 Evolutie van de prijzen en het volume van groenestroomcertificaten

5. CLIENTELE SOCIALE

5. BESCHERMDE KLANTEN

Electricité: Tarif social spécifique / Elektriciteit: Sociaal specifiek tarief

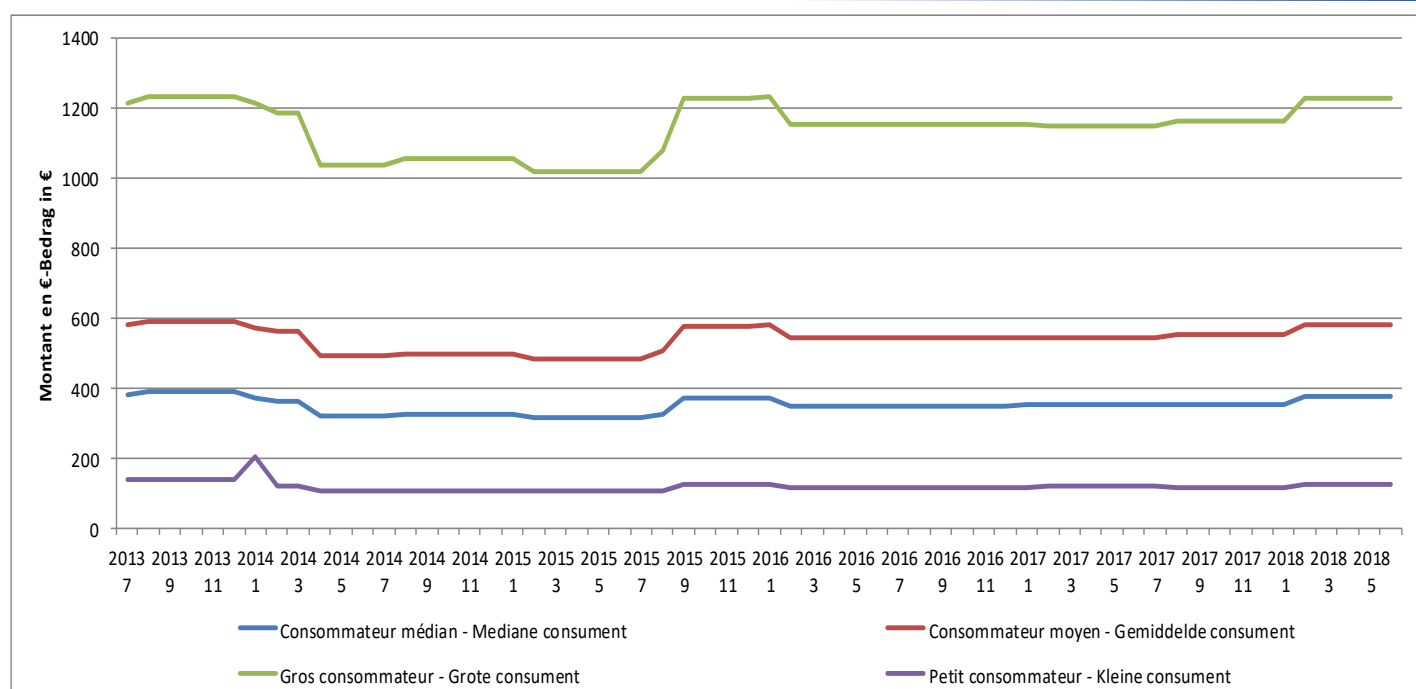
Le tarif social calculé par la CREG a été modifié en février 2018 et sera d'application jusqu'en juillet 2018 inclus.

	08/2016- 01/2017	02/2017- 07/2017	08/2017- 01/2018	02/2018- 07/2018
Tarif normal/Normaal tarief (c€/kWh)	15,998	16,113	16,034	17,284
Tarif Bi-horaire/Bi-uren tarief				
Dag - Jour (c€/kWh)	16,967	16,527	16,734	18,273
Nacht - Nuit (c€/kWh)	12,853	13,130	13,298	13,536

Het sociaal tarief dat berekend werd door de CREG werd in februari 2018 gewijzigd en wordt geldig tot en met juli 2018.

5.1 Electricité: Evaluation du coût annuel pour plusieurs types de consommateur

5.1 Elektriciteit: Evolutie van de jaarlijkse kostprijs voor verschillende categorieën van afnemers

Gaz: Tarif social / Gas: Sociaal specifiek tarief

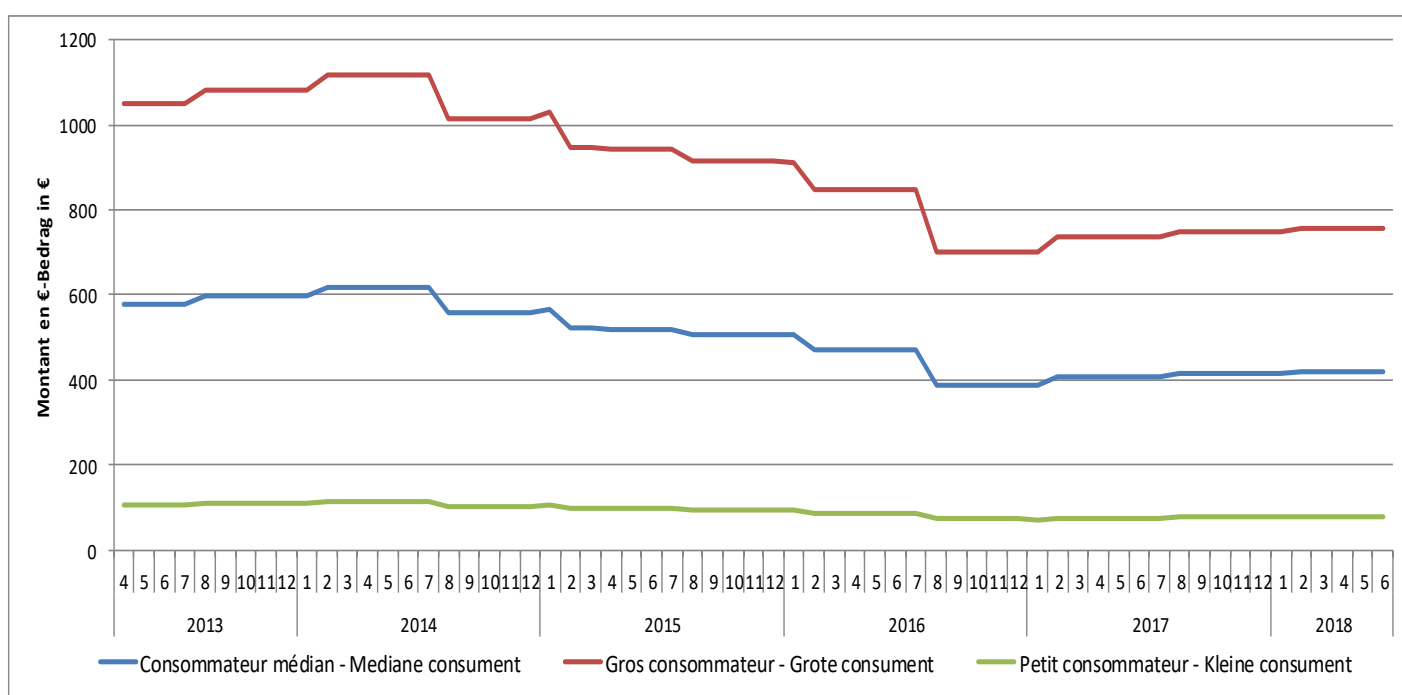
Le tarif social calculé par la CREG a été modifié en février et sera d'application jusqu'en juillet 2018 inclus.

	08/2016-01/2017	02/2017-07/2017	08/2017-01/2018	02/2018-07/2018
Tarif normal/Normaal tarief (c€/kWh)	2,725	2,879	2,930	3,140

Het sociaal tarief dat berekend werd door de CREG werd in februari gewijzigd en wordt geldig tot en met juli 2018.

5.2 Gaz: Evaluation du coût annuel pour plusieurs types de consommateur

5.2 Gas: Evolutie van de jaarlijkse kostprijs voor verschillende categorieën van afnemers

Editeurs responsables / Verantwoordelijke uitgevers : M. Deprez - P. Misselyn

BRUGEL - Kunstlaan 46 avenue des Arts - B 1000 Brussel / Bruxelles

Info: 0800 97 198 - info@brugel.brussels - www.brugel.brussels

T: 32 2 5630200 - F: 32 2 5630213

Ondernemingsnummer / numéro d'entreprise 0806.001.011

Prochaine publication: septembre 2018

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

brugel ● ●

LE REGULATEUR BRUXELLOIS POUR L'ÉNERGIE
DE BRUSSELS REGULATOR VOOR ENERGIE